

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 71

5 Απριλίου 2011

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3948

Προσαρμογή των διατάξεων του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου που κυρώθηκε με το ν. 3003/2002 (Α' 75).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ Α'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

I. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Άρθρο 1
Εφαρμογή διατάξεων

Οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα, όπως κάθε φορά ισχύουν, εφαρμόζονται και στα εγκλήματα που προβλέπονται στα άρθρα 7 έως 15, εφόσον δεν περιέχονται διαφορετικές ρυθμίσεις στον παρόντα νόμο.

Άρθρο 2
Τοπικά όρια ισχύος του νόμου

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς για όλες τις πράξεις των άρθρων 7 έως 15 εφόσον έχουν τελεστεί:

α) στο έδαφος της επικράτειας ή σε πλοία ή αεροσκάφη ελληνικά οπουδήποτε και αν βρίσκονται, εκτός αν σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο υπόκεινται στον αλλοδαπό νόμο,

β) στην αλλοδαπή από Έλληνα πολίτη ή αλλοδαπό, που απέκτησε την ελληνική ιθαγένεια μετά την τέλεση της πράξης,

γ) στην αλλοδαπή, σε βάρος του ελληνικού κράτους ή Έλληνα πολίτη.

Άρθρο 3
Παραγραφή

Τα κακουργήματα των άρθρων 7 έως 13, καθώς και οι ποινές που επιβλήθηκαν αμετακλήτως γι' αυτά, δεν υπόκεινται σε παραγραφή.

Άρθρο 4
Ορισμοί

Στο πλαίσιο του παρόντος νόμου:

1. Ως «άμαχος πληθυσμός» νοείται το σύνολο των ατόμων που δεν συμμετέχουν ενεργά σε εχθροπραξίες ή έχουν σταματήσει να λαμβάνουν μέρος σε αυτές, συμπεριλαμβανομένων των μελών των ενόπλων δυνάμεων που έχουν παραδώσει τον οπλισμό τους και των ατόμων που έχουν τεθεί εκτός μάχης εξαιτίας ασθένειας, τραυματισμού, αιχμαλωσίας ή άλλου λόγου.

2. «Μη διεθνής ένοπλη σύρραξη» είναι η ένοπλη σύγκρουση μεταξύ κράτους και ένοπλης ομάδας που διαθέτει εσωτερική δομή και κατέχει τμήμα της εθνικής επικράτειας όπου ασκεί οιοδήποτε κρατική εξουσία, καθώς και η σύγκρουση μεταξύ περισσότερων τέτοιων ομάδων.

3. Ως «πρόσωπα που προστατεύονται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο» θεωρούνται:

α. σε διεθνείς ένοπλες συρράξεις: πρόσωπα που προστατεύονται σύμφωνα με τις Συμβάσεις της Γενεύης του 1949 και του πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου του 1977, ιδίως οι τραυματίες, οι ασθενείς, οι ναυαγοί, οι αιχμάλωτοι πολέμου και ο άμαχος πληθυσμός,

β. σε μη διεθνείς ένοπλες συρράξεις: οι τραυματίες, οι ασθενείς, οι ναυαγοί, καθώς και πρόσωπα που δεν λαμβάνουν μέρος στις εχθροπραξίες και βρίσκονται στην εξουσία του αντίπαλου μέρους,

γ. σε διεθνείς και μη διεθνείς ένοπλες συρράξεις: τα μέλη των ενόπλων δυνάμεων και μαχητές της αντίπαλης πλευράς, οι οποίοι έχουν τεθεί εκτός μάχης ή είναι άλλως ανυπεράσπιστοι.

4. «Στρατιωτικός διοικητής» θεωρείται και κάθε πρόσωπο που ασκεί εν τοις πράγμασι εξουσία διοίκησης, ελέγχου και έκδοσης διαταγών.

5. «Πολιτικός προϊστάμενος» θεωρείται και κάθε πρόσωπο που ασκεί εν τοις πράγμασι εξουσία και έλεγχο εντός πολιτικού οργανισμού ή επιχείρησης.

6. «Πολιτικό αντικείμενο» είναι κάθε αντικείμενο, συμπεριλαμβανομένων των κτηρίων, εγκαταστάσεων ή άλλων κατασκευών, που δεν αποτελεί στρατιωτικό στόχο.

Άρθρο 5 Προσταγή

1. Η προσταγή από ιεραρχικά ανώτερο, στρατιωτικό ή πολιτικό, προς το δράστη των αξιόποινων πράξεων των άρθρων 7 και 8 δεν αίρει τον άδικο χαρακτήρα τους.

2. Μένουν ατιμώρητες και δεν καταλογίζονται οι πράξεις των άρθρων 9 έως 15, τις οποίες κάποιος επιχειρεί για να εκτελέσει προσταγή που του έδωσε, σύμφωνα με τους νόμους τύπου, η αρμόδια αρχή, εφόσον δε γνωρίζει ότι η προσταγή είναι παράνομη και αυτή δεν είναι προδήλως παράνομη. Στην περίπτωση αυτή, εκείνος που έδωσε την προσταγή τιμωρείται ως αυτουργός.

Άρθρο 6 Ευθύνη στρατιωτικών διοικητών και άλλων ιεραρχικά ανωτέρων

Στρατιωτικός διοικητής ή πολιτικός προϊστάμενος που παραλείπει να παρεμποδίσει υφιστάμενό του να διαπράξει έγκλημα που προβλέπεται στον παρόντα νόμο, μολονότι έχει τη δυνατότητα να το κάνει, τιμωρείται ως αυτουργός της πράξης που τελέστηκε από τον υφιστάμενό του.

II. ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Άρθρο 7 Γενοκτονία

Όποιος, με σκοπό να καταστρέψει, εν όλω ή εν μέρει, μια εθνική, εθνοτική, φυλετική ή θρησκευτική ομάδα, ως τέτοια

- α) σκοτώνει μέλος αυτής της ομάδας,
- β) προκαλεί σε μέλος της ομάδας βαριά σωματική ή διανοητική βλάβη (άρθρο 310 παρ. 2 ΠΚ),
- γ) επιβάλλει στην ομάδα συνθήκες διαβίωσης ικανές να προκαλέσουν την πλήρη ή μερική φυσική της εξόντωση,
- δ) επιβάλλει μέτρα που σκοπεύουν στην παρεμπόδιση των γεννήσεων εντός της ομάδας,
- ε) μεταφέρει δια της βίας ανηλίκους της μιας ομάδας σε άλλη ομάδα και έτσι δημιουργεί ο ίδιος ή σε συνεργασία με άλλους, κίνδυνο για την ύπαρξη της ομάδας, τιμωρείται: (α) στην περίπτωση α' με ισόβια κάθειρξη, (β) στις περιπτώσεις β' έως ε' με κάθειρξη και αν από την πράξη επήλθε θάνατος, με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

Άρθρο 8 Εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας

1. Όποιος στο πλαίσιο ευρείας ή συστηματικής επίθεσης κατά άμαχου πληθυσμού που κατευθύνεται ή ενθαρρύνεται από ένα κράτος ή μια οργάνωση η οποία ασκεί οιοδήποτε κρατική εξουσία σε ορισμένο τόπο:

α) σκοτώνει άλλον,

β) με σκοπό να καταστρέψει εν όλω ή εν μέρει έναν πληθυσμό επιβάλλει στον πληθυσμό αυτόν ή σε τμήμα του συνθήκες διαβίωσης προσφορές να προκαλέσουν την καταστροφή του,

γ) ενεργεί εμπόριο δούλων (άρθρο 323 ΠΚ), εμπορία ανθρώπων (άρθρο 323Α ΠΚ) ή σωματεμπορία (άρθρο 351 ΠΚ),

δ) εκτοπίζει ένα ή περισσότερα άτομα ή τα εξαναγκάζει σε μετακίνηση από τον τόπο όπου νομίμως διαβιούν σε άλλο κράτος ή άλλη περιοχή, χωρίς αυτό να επιτρέπεται από το διεθνές δίκαιο, χρησιμοποιώντας ως μέσο την απέλαση ή άλλο μέτρο καταναγκασμού,

ε) υποβάλλει πρόσωπο που βρίσκεται υπό τον έλεγχό του σε βασανιστήρια (άρθρο 137Α ΠΚ),

στ) τελεί βιασμό (άρθρο 336 παρ. 1 ΠΚ) ή εξαναγκάζει σε πορνεία (άρθρο 349 ΠΚ), υποβάλλει άλλον σε στείρωση ή με σκοπό να επηρεάσει την εθνική σύνθεση ενός πληθυσμού κατακρατεί παράνομα έγκυο γυναίκα, η οποία κατέστη έγκυος με τη χρήση βίας ή απειλής,

ζ) προκαλεί την εξαφάνιση άλλου με σκοπό να τον αποστερήσει για μεγάλο χρονικό διάστημα από την προστασία της πολιτείας,

(αα) απάγοντάς τον κατ' εντολή ή με την επιδοκιμασία κράτους ή πολιτικής οργάνωσης ή στερώντας του με άλλον τρόπο την ελευθερία κίνησης, χωρίς να παρέχονται στη συνέχεια άμεσες και ακριβείς πληροφορίες για την τύχη του και τον τόπο όπου ευρίσκεται, ή

(ββ) αρνούμενος, κατ' εντολή κράτους ή πολιτικής οργάνωσης ή κατά παράβαση νομικής υποχρέωσης, να παράσχει αμελλητί πληροφορίες σχετικά με την τύχη και τον τόπο παραμονής προσώπου κατά του οποίου τελέσθηκε η πράξη της περίπτωσης (αα) ή παρέχοντας ψευδείς πληροφορίες,

η) στερεί από αναγνωρίσιμη ομάδα ή κοινότητα ατόμων θεμελιώδη ατομικά δικαιώματα, κατά παράβαση των κανόνων του διεθνούς δικαίου, για λόγους πολιτικούς, φυλετικούς, εθνικούς, εθνοτικούς, πολιτιστικούς ή θρησκευτικούς ή λόγους φύλου, εφόσον με την πράξη διευκολύνεται η τέλεση άλλου εγκλήματος από αυτά που περιγράφονται στα άρθρα 7 έως 15 του παρόντος νόμου,

θ) προκαλεί σε άλλον βαριά σωματική ή διανοητική βλάβη (άρθρα 310 παρ. 2 ΠΚ),

ι) φυλακίζει ή με άλλο ανάλογο τρόπο στερεί την ελευθερία προσώπου,

τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη στην περίπτωση α', με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών στις περιπτώσεις β' έως ζ', με κάθειρξη στις περιπτώσεις η' έως ι'. Στα εγκλήματα της περίπτωσης γ' το δικαστήριο επιβάλλει επιπλέον χρηματική ποινή από είκοσι έως διακόσιες χιλιάδες ευρώ.

2. Αντί της κάθειρξης τουλάχιστον δέκα ετών επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη και αντί της κάθειρξης επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών, αν η πράξη, στις περιπτώσεις β' έως ι' της προηγούμενης παραγράφου, έχει ως αποτέλεσμα το θάνατο άλλου.

3. Όποιος τελεί κάποιο από τα εγκλήματα της παρ. 1 με σκοπό να διατηρήσει ένα θεσμοθετημένο καθεστώς συστηματικής καταπίεσης και κυριαρχίας μιας φυλετικής ομάδας επί κάποιας άλλης, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών, εφόσον δεν τιμωρείται αυστηρότερα με άλλη διάταξη.

Άρθρο 9 Εγκλήματα πολέμου κατά προσώπων

1. Όποιος σε σχέση με διεθνή ή μη διεθνή ένοπλη σύρραξη:

α) σκοτώνει πρόσωπο που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο,

β) συλλαμβάνει ως όμηρο πρόσωπο που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο,

γ) υποβάλλει σε βασανιστήρια ή απάνθρωπη μεταχείριση (άρθρο 137Α ΠΚ) πρόσωπο που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο,

δ) βιάζει (άρθρο 336 ΠΚ), εξωθεί στην πορνεία (άρθρο 349 ΠΚ) ή υποβάλλει σε στέρωση πρόσωπο που προστατεύεται από το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο ή κατακρατεί παράνομα γυναίκα που κατέστη έγκυος με τη χρήση βίας ή απειλής με σκοπό να επηρεάσει την εθνική σύνθεση ενός πληθυσμού,

ε) στρατολογεί ανηλίκους που δεν έχουν συμπληρώσει το 15ο έτος της ηλικίας τους ή τους εντάσσει σε ένοπλες δυνάμεις ή ομάδες ή τους εξαναγκάζει να συμμετέχουν ενεργώς σε εχθροπραξίες,

στ) εκτοπίζει ένα ή περισσότερα άτομα που προστατεύονται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο ή τα εξαναγκάζει σε μετακίνηση από τον τόπο όπου νομίμως διαβιούν σε άλλο κράτος ή άλλη περιοχή, χρησιμοποιώντας ως μέσο την απέλαση ή άλλο μέτρο καταναγκασμού, χωρίς αυτό να επιτρέπεται από το διεθνές δίκαιο και χωρίς να επιβάλλεται από λόγους ασφάλειας των προσώπων αυτών ή από επιτακτικούς στρατιωτικούς λόγους,

ζ) επιβάλλει ή εκτελεί κατά προσώπου που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο ποινή θανατική ή στερητική της ελευθερίας ή άλλη ανάλογης βαρύτητας, χωρίς αυτό το πρόσωπο να έχει προηγουμένως καταδικασθεί στο πλαίσιο μιας αμερόληπτης, τακτικής δικαστικής διαδικασίας, η οποία παρέχει όλες τις απαιτούμενες κατά το διεθνές δίκαιο δικαστικές εγγυήσεις,

η) προκαλεί κίνδυνο ζωής ή σοβαρής βλάβης της υγείας σε πρόσωπο, που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο

(αα) υποβάλλοντας αυτό σε πειράματα τα οποία δεν είναι ιατρικά αναγκαία ούτε διεξάγονται προς το συμφέρον του και στα οποία το πρόσωπο αυτό δεν συναίνεσε ελεύθερα και ρητά,

(ββ) αφαιρώντας από αυτό ιστούς ή όργανα προκειμένου να χρησιμοποιηθούν σε μεταμόσχευση, εφόσον δεν πρόκειται για λήψη αίματος ή αφαίρεση δέρματος για θεραπευτικούς σκοπούς, σύμφωνα με τους γενικά αναγνωρισμένους κανόνες της ιατρικής επιστήμης, και το πρόσωπο αυτό δεν συναίνεσε ελεύθερα και ρητά,

(γγ) εφαρμόζοντας σε αυτό μη αναγνωρισμένες θεραπευτικές μεθόδους, χωρίς αυτό να είναι ιατρικά αναγκαίο, και το πρόσωπο αυτό δεν συναίνεσε ελεύθερα και ρητά,

τιμωρείται στην περίπτωση α' με ισόβια κάθειρξη και στις υπόλοιπες περιπτώσεις με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

2. Όποιος σε σχέση με διεθνή ή μη διεθνή ένοπλη σύρραξη τραυματίζει μέλος αντίπαλων ενόπλων δυνάμεων ή μαχητή της αντίπαλης πλευράς, ο οποίος είχε ήδη παραδοθεί ή με άλλο τρόπο τεθεί εκτός μάχης, τιμωρείται με κάθειρξη.

3. Όποιος σε σχέση με διεθνή ένοπλη σύρραξη

α) κατακρατεί παράνομα πρόσωπο που προστατεύεται

κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, ή καθυστερεί αδικαιολόγητα τον επαναπατρισμό του,

β) ως μέλος δύναμης κατοχής μεταφέρει τμήμα του πληθυσμού της δύναμης αυτής σε περιοχή που τελεί υπό κατοχή,

γ) εξαναγκάζει ένα πρόσωπο που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο με βία ή με απειλή βίας να υπηρετήσει στις ένοπλες δυνάμεις μιας εχθρικής δύναμης ή να συμμετάσχει στις στρατιωτικές επιχειρήσεις κατά της χώρας του, τιμωρείται με κάθειρξη.

Άρθρο 10 Εγκλήματα πολέμου κατά της ιδιοκτησίας και άλλων δικαιωμάτων

1. Όποιος, στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης, λεηλατεί ή, χωρίς αυτό να επιβάλλεται από στρατιωτική αναγκαιότητα, καταστρέφει καθ' οιονδήποτε τρόπο σε σημαντική έκταση αντικείμενα της εχθρικής πλευράς που βρίσκονται στην κατοχή της δικής του πλευράς, τα ιδιοποιείται ή τα κατάσχει, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Όποιος στο πλαίσιο διεθνούς ένοπλης σύρραξης διακηρύσσει, αντίθετα προς το διεθνές δίκαιο, την κατάργηση ή την αναστολή δικαιωμάτων ή αξιώσεων όλων ή ενός σημαντικού τμήματος των μελών της αντίπαλης πλευράς ή καθιστά αδύνατη τη διεκδίκησή τους ενώπιον δικαστηρίου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

Άρθρο 11 Εγκλήματα πολέμου κατά ανθρωπιστικών επιχειρήσεων και εμβλημάτων

1. Όποιος στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης:

α) κατευθύνει επίθεση εναντίον προσώπων, εγκαταστάσεων, υλικού, μονάδων ή οχημάτων που εντάσσονται σε αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας ή σε ειρηνευτική αποστολή σύμφωνα με το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, για όσο διάστημα δικαιούνται της προστασίας που παρέχεται σε αμάχους και σε πολιτικά αντικείμενα σύμφωνα με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο,

β) κατευθύνει επίθεση εναντίον προσώπων, κτιρίων, υλικού, υγειονομικών μονάδων και υγειονομικών μέσων μεταφοράς, που φέρουν τα διακριτικά εμβλήματα των Συμβάσεων της Γενεύης, σύμφωνα με το ανθρωπιστικό διεθνές δίκαιο,

τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη.

2. Όποιος, στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης, χρησιμοποιεί παράνομα τα διακριτικά εμβλήματα των Συμβάσεων της Γενεύης, τη σημαία ανακωχής ή τη σημαία, τα στρατιωτικά διακριτικά και τη στολή των Ηνωμένων Εθνών και με αυτόν τον τρόπο σκοτώνει άλλον, τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη. Αν προκαλεί σε άλλον βαριά σωματική βλάβη (άρθρο 310 παρ. 2 ΠΚ) τιμωρείται με κάθειρξη.

Άρθρο 12 Εγκλήματα πολέμου με χρήση απαγορευμένων μεθόδων διεξαγωγής του πολέμου

Όποιος στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης:

α) κατευθύνει με στρατιωτικά μέσα επίθεση εναντίον άμαχου πληθυσμού ως τέτοιου ή εναντίον άμάχων ατομικά, που δεν μετέχουν άμεσα στις εχθροπραξίες,

β) κατευθύνει με στρατιωτικά μέσα επίθεση εναντίον πολιτικών αντικειμένων, για όσο διάστημα προστατεύονται ως τέτοια από το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, ιδίως κτηρίων αφιερωμένων στη θρησκευτική λατρεία, την εκπαίδευση, την τέχνη, την επιστήμη ή σε αγαθοεργούς σκοπούς, ιστορικών μνημείων, νοσοκομείων και χώρων συγκέντρωσης ασθενών και τραυματιών, ανυπεράσπιστων πόλεων, χωριών, κατοικημένων περιοχών ή κτηρίων ή αποστρατιωτικοποιημένων ζωνών, καθώς επίσης εγκαταστάσεων και εξοπλισμών που περικλείουν επικίνδυνες δυνάμεις,

γ) κατευθύνει επίθεση με στρατιωτικά μέσα εν γνώσει ότι αυτή θα προκαλέσει το θάνατο ή τον τραυματισμό άμάχων ή βλάβες πολιτικών αντικειμένων ή παρατεταμένες, μακροπρόθεσμες και σοβαρές ζημιές στο φυσικό περιβάλλον, οι οποίες θα ήταν σαφώς δυσανάλογες σε σχέση με το επιδιωκόμενο συγκεκριμένο και άμεσο συνολικό στρατιωτικό πλεονέκτημα,

δ) χρησιμοποιεί πρόσωπο που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο ως ασπίδα προστασίας, για να αποτρέψει τον αντίπαλο από στρατιωτικές επιχειρήσεις εναντίον συγκεκριμένων στόχων,

ε) προκαλεί τη λιμοκτονία άμαχου πληθυσμού ως μέθοδο διεξαγωγής πολέμου, αποστερώντας τον από τα αναγκαία προς επιβίωση εφόδια ή παρεμποδίζοντας, κατά παράβαση του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, την παροχή προμηθειών,

στ) ως διοικητής απειλεί ότι δεν θα υπάρξουν επιζώντες ή δίνει εντολή να μην υπάρξουν επιζώντες, προκαλώντας σε άλλον τρόπο ή ανησυχία,

ζ) σκοτώνει ή προκαλεί βαριά σωματική βλάβη (άρθρο 310 παρ. 2 ΠΚ) σε βάρος ατόμων που ανήκουν στις αντίπαλες ένοπλες δυνάμεις ή μαχητών της αντίπαλης πλευράς, καταχρώντας την εμπιστοσύνη που του δείχνουν και που έχει εξασφαλίσει γι' αυτό το σκοπό,

τιμωρείται με κάθειρξη, αν η πράξη δεν τιμωρείται αυστηρότερα με άλλη ποινική διάταξη.

Άρθρο 13

Εγκλήματα πολέμου με χρήση απαγορευμένων μέσων διεξαγωγής του πολέμου

1. Όποιος στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης χρησιμοποιεί:

α) δηλητήριο ή όπλο που εκτοξεύει δηλητήριο,

β) βιολογικά ή χημικά όπλα ή

γ) σφαίρες που διασκορπίζονται εύκολα στο ανθρώπινο σώμα ή εκρήγνυνται, ιδίως σφαίρες με σκληρό περίβλημα που δεν καλύπτει πλήρως τη βολίδα ή έχει εγκοπές,

με τρόπο που μπορεί να προκαλέσει κίνδυνο για άνθρωπο, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Αν η πράξη της πρώτης παραγράφου είχε ως επακόλουθο τη βαριά σωματική βλάβη (άρθρο 310 παρ. 2 ΠΚ) ή το θάνατο άμαχου που προστατεύεται από το ανθρωπιστικό διεθνές δίκαιο, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

3. Στην έννοια του «δηλητηρίου» κατά το άρθρο αυτό υπάγεται κάθε ουσία, η οποία κατά τη συνήθη πορεία

των πραγμάτων προκαλεί θάνατο ή βαριά σωματική βλάβη (άρθρο 310 παρ. 2 ΠΚ) ανθρώπου, εξαιτίας της τοξικής της σύνθεσης.

Άρθρο 14

Παράβαση του καθήκοντος επιτήρησης

1. Στρατιωτικός διοικητής, ο οποίος, εκτός από την περίπτωση του άρθρου 6, με πρόθεση παραλείπει να ελέγξει με προσήκοντα τρόπο υφιστάμενό του, που βρίσκεται υπό τις διαταγές του ή τον εν τοις πράγμασι ασκούμενο επ' αυτού έλεγχο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν ο υφιστάμενος τελέσει ή επιχειρήσει αξιόποινη πράξη του παρόντος νόμου, εφόσον ο διοικητής μπορούσε να προβλέψει την τέλεσή της και να εμποδίσει τον δράστη.

2. Πολιτικός προϊστάμενος, ο οποίος, εκτός από την περίπτωση του άρθρου 6, με πρόθεση παραλείπει να ελέγξει με προσήκοντα τρόπο έναν υφιστάμενο που υπάγεται στον υπηρεσιακό ή τον εν τοις πράγμασι έλεγχο του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, για παράβαση του καθήκοντος επιτήρησης, αν ο υφιστάμενος τελέσει αξιόποινη πράξη του παρόντος νόμου, εφόσον ο προϊστάμενος μπορούσε να προβλέψει την τέλεσή της και να εμποδίσει τον δράστη.

3. Η παράβαση του καθήκοντος επιτήρησης που οφείλεται σε αμέλεια, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο 15

Παράλειψη αναγγελίας εγκλήματος

Στρατιωτικός διοικητής ή πολιτικός προϊστάμενος, ο οποίος παραλείπει να αναγγείλει αμελλητί στην αρμόδια για την έρευνα και δίωξη αρχή αξιόποινη πράξη που προβλέπεται στον παρόντα νόμο και τελέσθηκε από υφιστάμενό του, τιμωρείται με φυλάκιση.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ι. ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Άρθρο 16

Αρμόδιο δικαστήριο

Αρμόδιο για την εκδίκαση των εγκλημάτων του παρόντος νόμου είναι το Τριμελές Εφετείο Αθηνών, ακόμη και για τα συναφή πλημμελήματα ή κακουργήματα, ανεξάρτητα από τη βαρύτητα των τελευταίων και την ιδιότητα του υπαιτίου.

Άρθρο 17

Δεδικασμένο

Αν κάποιος έχει δικαστεί αμετάκλητα από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, δεν μπορεί να ασκηθεί και πάλι σε βάρος του ποινική δίωξη για την ίδια πράξη, ακόμα κι αν δοθεί σε αυτήν διαφορετικός νομικός χαρακτηρισμός. Αν ασκηθεί ποινική δίωξη, κηρύσσεται απαράδεκτη λόγω δεδικασμένου.